

ELŐTERJESZTÉS

Komló Város Önkormányzata Képviselő-testületének 2011. május 5-én tartandó ülésére

Az előterjesztés tárgya: A Komlói Kistérség Többcélú Önkormányzati Társulás Szociális Szolgáltató Központ 2010. évi munkájáról beszámoló

Iktatószám: 9712/2011.

Melléklet: 1 db beszámoló

A napirend előterjesztője: Polics József polgármester

Az előterjesztést készítette: Laho Andrea Intézmény-felügyeleti irodavezető
Kiss Józsefné ügyintéző

Az előterjesztést véleményező bizottságok a hatáskör megjelölésével:

Bizottság	Hatáskör
Egészségügyi és Szociális Bizottság	SZMSZ I. sz. melléklete I/C.) 16. pontja

Meghívottak:

- 1.) Varga Zsolt Kistérségi Iroda Vezető 7300 Komló, Kossuth L. u. 103.
- 2.) Kasziba Zsuzsanna Szociális Szolgáltató Központ Vezetője
7300 Komló, Kossuth L. u. 103.

Határozatot kapják:

- 1.) Komlói Kistérségi Többcélú Önkormányzati Társulás
Szociális Szolgáltató Központ
7300 Komló, Kossuth L. u. 103.
- 2.) Komló Kistérség Többcélú Önkormányzati Társulás Kistérségi Iroda
7300 Komló, Kossuth L. u. 103.

Tisztelt Képviselő-testület!

A Komlói Kistérség Többcélú Önkormányzati Társulás 2007. január 1. napjától megalapította a Szociális Szolgáltató Központ intézményét, Komló Város Önkormányzat Gondozási Központja jogutódjaként. A megalapításra kerülő intézményben a szociális alap- és szakosított ellátás került megszervezésre a Komlói Kistérség valamennyi települési önkormányzata lakosai számára.

A szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény 92/B. (1) bekezdés d.) pontja kimondja, hogy a szociális intézmény fenntartója ellenőrzi és évente egy alkalommal értékeli a szakmai munka eredményességét. E kötelezettségének a Komlói Kistérség Többcélú Önkormányzati Társulás a 2011. április 1-ei ülésén eleget tett.

A Szociális Szolgáltató Központ székhelye 7300 Komló, Kossuth L. u. 103. Feladatai ellátásáról Komló Város Önkormányzat Képviselő-testületének is beszámol az intézmény a társulás részére történő beszámolót követően, mivel a komlói szolgáltatások biztosításához az önkormányzat biztosítja a hozzájárulást.

A Komlói Kistérség Többcélú Önkormányzati Társulás valamennyi településén biztosított az alapellátás, erre vonatkozóan az intézmény, a társulás és a települési önkormányzatok külön megállapodást kötöttek. A megalakulást követően a szolgáltatást igénybe vevők létszáma növekedett, amely az intézmény dolgozói munkájának is nagymértékben köszönhető. Az intézmény az alábbi szociális szolgáltatásokat biztosítja:

Komlói Kistérség Többcélú Önkormányzati Társulás Szociális Szolgáltató Központja

Székhelye: 7300 Komló, Kossuth L. u. 103.

Telephelye: Szászvár, Templom tér 4.
Egyházaskozár, Fő tér 9.
Arany Alkony” Idősek Klubja
7300 Komló, Kazinczy u. 2-4.

Szakosított ellátás:

hajléktalanok átmeneti szállása – Hajléktalanok Átmeneti Szállása
7300 Komló, Vörösmarty u. 3/A.

Szociális alapszolgáltatási feladatok:

házi segítségnyújtás
jelzőrendszeres házi segítségnyújtás
szociális étkeztetés
idősek nappali ellátása – Idősek Klubja
(Komló, Szászvár, Egyházaskozár telephelyeken)
Gyakorlati oktatási hely

Az előterjesztést az Egészségügyi és Szociális Bizottság megtárgyalta az Elnök szóban terjeszti elő véleményét.

Határozati javaslat:

Komló Város Önkormányzat Képviselő-testülete – a polgármester előterjesztésében – az Egészségügyi és Szociális Bizottság véleményének figyelembe vételével megtárgyalta a Komlói Kistérség Többcélú Önkormányzati Társulás fenntartásában lévő Szociális Szolgáltató Központ intézmény beszámolóját és az alábbi határozatot hozza:

- 1.) A Képviselő-testület a Komlói Kistérség Többcélú Önkormányzati Társulás Szociális Szolgáltató Központ 2010. évi tevékenységéről szóló beszámolót az 1. sz. mellékletben foglaltak szerint elfogadja.
- 2.) A Képviselő-testület elismerését fejezi az intézmény vezetőjének és dolgozóinak a kistérségi feladat megszervezéséért és színvonalas ellátásáért.

Határidő: **értelem szerint**
Felelős: **Polics József polgármester**

Polics József
polgármester

KOMLÓI KISTÉRSÉG TÖBBCÉLÚ ÖNKORMÁNYZATI TÁRSULÁS
SZOCIÁLIS SZOLGÁLTATÓ KÖZPONT

7300 KOMLÓ, KOSSUTH LAJOS UTCA 103.

TEL.: 72/581-308 FAX: 72/488-579, EMAIL: kistersegi01@freemail.hu

B E S Z Á M O L Ó

Az intézmény 2010. évben végzett szakmai munkájáról

Készítette:

Kasziba Zsuzsanna
Intézményvezető

„ A döntés nem a jó vagy a rossz megoldás közötti választás! Csak arra van módunk, hogy a járható, de messze nem tökéletes utak közül kiválasszuk, amelyik a legfontosabbnak ígérkezik.”

/ Ph. Marvin/

A Komlói Kistérség Többcélú Önkormányzati Társulás Tanácsa az 58/ 2006. (XII. 7.) Tct.sz. határozatában döntött arról, hogy az addig Gondozási Központként – Komló Város Önkormányzat fenntartásában – működő intézmény szociális alapszolgáltatási és szociális szakellátási feladatait a társulás fenntartásában lévő intézménye keretében oldja meg. 2007. január 01. megalakult a **Komlói Kistérség Többcélú Önkormányzati Társulás Szociális Szolgáltató Központ**, jelentősen kibővült feladatkörrel. A **Komlói Kistérség Többcélú Önkormányzati Társulás Tanácsa 59/2006. (XII.7.) Tct. határozatában** hagyta jóvá a Szociális Szolgáltató Központ alapító okiratát.

Az 1993. évi III. törvény a szociális igazgatásról és a szociális ellátásokról 92/B.§ (1) leírtaknak megfelelően a beszámolót a fenntartó részére tájékoztatásul készíttem, azért, hogy megfelelő információk alapján értékelhessék az intézmény szakmai munkájának eredményességét. A beszámoló alapját az elmúlt év során – a szakmai vezetők által – készített feljegyzések, értékelések és szakmai beszámolók, valamint a jogszabályban előírt kötelező nyilvántartások és adminisztrációk adatai, munkatársi jelentések, és ezen kívül személyes vezetői tapasztalataim adják.

A Szociális Szolgáltató Központ vezető menedzsmentje:

Kasziba Zsuzsanna	intézményvezető; az idősök klubjai vezetője;
Fülöp Tiborné	házi segítségnyújtás vezető gondozója, az intézményvezető helyettese;
Feketéné Peiszer Márta	idősök klubja vezető gondozó, mentálhigiénés csoportvezető;
Leimszider Attila	hajléktalanok átmeneti szállása szakmai vezetője.

A népesség öregedésével járó társadalmi, demográfiai problémák az elmúlt évtizedekben világszerte az érdeklődés középpontjába kerültek. Az ENSZ kiadványa szerint 2050-re az öregek aránya a népesség egyötödét fogja kitenni. Európában a népesség 36-37%-a lesz 60 éven felüli. Az Európa egészére érvényes általános öregedési folyamat Magyarországra is jellemző. A mintegy 10 milliós létszámú népességben folyamatosan, az utóbbi években egyre gyorsuló ütemben csökkent a 14 éves és ennél fiatalabb korcsoport aránya, és emelkedett a 60 éven felülieké. A KSH prognózisa szerint Magyarországnak, így Komlói Kistérségnek is szembe kell néznie az előregedés problémájával. Évről-évre egyre kisebb létszámú korosztályok lépnek be a munkaerőpiacra, miközben a 60 év feletti korosztály aránya növekszik. A népesség előregedésének következtében nemcsak a nyugdíjkiadások, hanem az egészségügyi ellátások költségei is gyorsan emelkednek, és nő a szociális szolgáltatások iránti igény is. Ennek az igénynek a kielégítéséhez szükséges a szociális ellátórendszer rugalmas reagáló képességének, illetve a családi- és lakókörnyezetben nyújtott szolgáltatásoknak a fejlesztése. A szociális ellátórendszer fejlettségének egyik fontos mutatója az **alapszolgáltatás rendszerének kiépítettsége**. Ezen a területen megfigyelhető az **ellátórendszer hiánya, több esetben a települési önkormányzatok mulasztásos törvénysértése**.

Mind a települések nagysága, mind pedig területi elhelyezkedésük szerint nagy szórás tapasztalható az alapellátási formák kiépítettsége terén. Összességében megállapítható, hogy a kistelepülések tudják a legkevésbé teljesíteni ellátási kötelezettségeiket. Az alapszolgáltatási formák elérhetősége közvetve jelentős hatást gyakorol a szakosított ellátások igénybevételére. Tekintettel arra, hogy az alapellátási szolgálatok hiánya miatt sokan nem jutnak a lakókörnyezetükben – az állapotuknak megfelelő – szociális ellátásokhoz, így kénytelenek a szakosított ellátásokat – különösen a bentlakásos intézmények szolgáltatásait igényelni.

A kistelepülések problémája összetett jelenség, amely magában foglalja a szolgáltatásokhoz való hozzáférés nehézségeit, s amelynek eredményes kezelése komplex megoldásokat igényel. A lehetséges eszközök egyike a többcélú kistérségi társulások létrehozása, melyek szervezeti kereteket és pénzügyi ösztönzőket nyújtanak közszolgáltatások – köztük a szociális szolgáltatások – biztosításához. A társulás – megfelelő feltételek megteremtése esetén – célszerű eszköz, önmagában azonban nem elégséges a probléma kezeléséhez.

A kistérségi társulások eredményes működéséhez nem elegendők a központi kormányzat által eddig alkalmazott megoldások, úgymint a jogszabályi feltételek megteremtése és a pénzügyi ösztönzők rendelkezésre bocsátása. Az önkormányzatok új típusú együttműködéséhez az is szükséges, hogy az érintettek átlássák a társulás előnyeit, és hogy képessé váljanak az új helyzethez igazodó kooperatív magatartásra. Ez olyan szakmai feladat, melyhez szociális munkásként minden rendelkezésemre álló eszközzel hozzá kívánok járulni. Az intézményünkben az elmúlt időszakban megfogalmazott szakmai cél, a kistérség településein a jó együttműködés kialakítása a polgármesterekkel, a más szociális intézmény szakembereivel, és az egészségügyi szolgáltatókkal annak érdekében, hogy az első évben megfelelően kialakított működési kereteken túllépve, az elkövetkező időszakban a szolgáltatások minőségi és mennyiségi fejlesztését is végre tudjuk hajtani.

A Szociális Szolgáltató Központban folyó **szakmai munka célja** elsősorban az, hogy a **Komlói Kistérség 19 településén élő idős emberek minél tovább meg tudják őrizni önállóságukat, saját lakásukban élve megfelelő segítséget kapjanak mindennapi életvitelükben, és csak a legvégső esetben kényszerüljenek szociális otthoni elhelyezésre. Ugyanezt a célt szolgálják az idősek nappali ellátását biztosító gondozási formák is. Sok éve kiemelt szakmai feladatunk a szociálisan rászorult emberek segítése, érdekvédelme is.**

A Szociális Szolgáltató Központ olyan integrált intézmény, melynek keretében több szolgáltatási forma kerül megszervezésre egy szervezeti keretben, de különböző telephelyeken.

A SZOCIÁLIS SZOLGÁLTATÓ KÖZPONT SZERVEZETI EGYSÉGEINEK FELÉPÍTÉSE

Az idősek és a szociálisan rászorultak gondozását jelentő, a Komlói Kistérséget behálózó tevékenység öt intézményi telephely köré szerveződik.

1./ Szociális Szolgáltató Központ

7300. Komló, Kossuth L. u. 103.

Feladata: Étkeztetés
Házi segítségnyújtás
Jelzőrendszeres házi segítségnyújtás

2./”Arany Alkony” Idősek Klubja

7300. Komló, Kazinczy u. 2-4.

Feladata: Nappali ellátás - Idősek Klubja

3./ Hajléktalanok Átmeneti Szállása

7300. Komló, Vörösmarty u. 3/a.

Feladata: Átmeneti elhelyezés

4./ Idősek Klubja

7349. Szászvár, Templom tér. 4.

Feladata: Nappali ellátás – Idősek Klubja
Házi segítségnyújtás

5./ Idősek Klubja

7347. Egyházaskozár, Fő tér. 9.

Feladata: Nappali ellátás – Idősek Klubja
Házi segítségnyújtás

A FELADATELLÁTÁST ELŐÍRÓ, MEGHATÁROZÓ JOGSZABÁLYOK:

1./ 1993. évi III. törvény a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról;

- 2./ 1/2000. (I. 07.) SZCSM rendelet a személyes gondoskodás nyújtó szociális intézmények szakmai feladatairól és működésük feltételeiről;
- 3./ 29/1993. (II. 17.) Korm. rendelet a személyes gondoskodást nyújtó szociális ellátások térítési díjáról;
- 4./ 9/1999. (XI. 24.) SZCSM rendelet a személyes gondoskodást nyújtó szociális ellátások igénybevételeiről;
- 5./ 1992. évi XXII. törvény a munka törvénykönyvéről;
- 6./ 1992. évi XXXIII. törvény a közalkalmazottak jogállásáról;
- 7./ 1992. évi LXVI. törvény a Polgárok személyi adatainak... ;
- 8./ Komló Város Képviselő-testületének 8/2000.(v.18.) Ökr. Sz. rendelete a szociális ellátási formákról és támogatásokról;
- 9./ A Komlói Kistérség Többcélú Önkormányzati Társulás ide vonatkozó határozatai.
- 10./ A Szociális Munka Etikai Kódexe

A Szociális Szolgáltató Központ által nyújtott összes szolgáltatás tekintetében a Kistérség összes települése rendelkezik érvényes működési engedéllyel

A Szociális Szolgáltató Központ 2010. évi szerteágazó tevékenységének bemutatását a könnyebb áttekinthetőség településenként és szolgáltatásonként végzem. Először felsorolom az összes szolgáltatást, és azok szakmai jellemzőjét, majd településenként mutatom be a szolgáltatásokat. Minden tevékenység bemutatásánál kitérek a nyújtott szolgáltatás szakmai tartalmára, a szakmai létszámra, az ellátottak körére és létszámára, és az elért eredményekre, valamint a jövőt érintő terveinkre.

A szociális Szolgáltató Központ által nyújtott szociális szolgáltatások általános szakmai jellemzői:

Étkeztetés:

A Szt. 62. § (1) értelmében:

Az étkeztetés keretében azoknak a szociálisan rászorultaknak a legalább napi egyszeri meleg étkezéséről kell gondoskodni, akik azt önmaguknak illetve eltartottjaik részére tartósan, vagy átmeneti jelleggel nem képesek biztosítani különösen:

- a) koruk
  - b) egészségi állapotuk
  - c) fogyatékoságuk, pszichiátriai betegségük
  - d) szenvedélybetegségük, vagy
  - e) hajléktalanságuk
- miatt.

A Szociális Szolgáltató Központ a Kistérségi Társulás intézményeként, de csak Komló Város tekintetében látja el ezt a feladatot.

Házi segítségnyújtás:

A Szt. 63. § értelmében:

- (1) Házi segítségnyújtás keretében a szolgáltatást igénybe vevő személy saját lakókörnyezetében kell biztosítani az önálló életvitel fenntartása érdekében szükséges ellátást.
- (2) A házi segítségnyújtás keretében biztosítani kell
  - a) az alapvető gondozási, ápolási feladatok elvégzését,
  - b) az önálló életvitel fenntartásában, az ellátott és lakókörnyezete higiéniai körülményeinek megtartásában való közreműködést,
  - c) a veszélyhelyzetek kialakulásának megelőzésében, illetve azok elhárításában való segítségnyújtást.
- (4) Házi segítségnyújtás igénybevétele megelőzően - a 68/A. § (4) bekezdése, valamint a (8) bekezdésszerű kivétellel – vizsgálni kell a gondozási szükségletet. A szolgáltatás iránti kérelem alapján az intézményvezető, ennek hiányában a jegyző kezdeményezi az igénylő gondozási szükségletének vizsgálatát.
- (5) A gondozási szükséglet vizsgálata céljából külön jogszabályban megjelölt szakértői bizottság működik.

A szolgáltatást a **város területén és a komlói kistérség területén** élő igénylőnek nyújtjuk. Az ellátotti körünkben főleg idősök fordulnak elő, de sok fiatalabb rokkant – vagy fogyatékkal élők is segítséget nyújtunk.

A szolgáltatást igénybevevők létszáma a Kistérségben: **286 fő**. Az ellátottak A házi segítségnyújtás munkacsoport irányítását vezető gondozó végzi - az egész Kistérség területén - aki megfelelő szakmai végzettséggel, és több éves vezető tapasztalattal rendelkezik. Az Ő feladata a munkaszervezés, a munka színvonalának egységesítése a különböző településeken, az ellenőrzés, az ellátotti igények és szükségletek kielégítésének megszervezése, a kötelező adminisztrációk, és azok háttér analitikájának kidolgozása, és pontos vezetése, ill, vezettetése.

A szolgáltatás a kistérségi feladat szervezése kapcsán jelentős fejlesztésen ment keresztül, hiszen 2007 óta mind Komlón, mind a térség néhány településén szakmai létszámfejlesztés és ellátotti létszámnövekedés történt.

A kistérségi feladatellátás megszervezése során számos problémával kellett szembenéznünk. Ezek közül az egyik az volt, hogy a térségben dolgozók nem voltak

tisztában a munkájukra vonatkozó jogszabályi előírásokkal, nem használták a jogszabályi előírásnak megfelelő adminisztrációkat, munkájukat a térségi településeken szakmai irányítás és ellenőrzés nélkül végezték, így az elvégzett munka minősége nagy eltéréseket mutatott. Az elmúlt években kiemelkedően fontos feladatunknak tartottuk a „csapatépítést”, a kistérségi településeken dolgozó új munkatársaink integrálását az intézményünkbe, illetve a munkakultúránkba. Kidolgoztuk a munkaszervezés és irányítás hatékony formáját, bevezettük a rendszeres adminisztratív ellenőrzés és szakmai információ áramoltatás rendszerét. Sokat tettünk azért, hogy elfogadtassuk az irányítást és az ellenőrzést, hogy információkat és szakmai támogatást adjunk, képezzünk, és tovább képezzünk, valamint, hogy korrekt, esetenként kompromisszumra is képes kapcsolatot építsünk ki a települések polgármestereivel.

Az előző évekhez képest jelentős változás, hogy az év során a Közigazgatási hivatal megállapította, hogy a rendelkezésre álló szakmai létszámmal hány ellátottat gondozhatunk. Ez nehézséget okoz, hiszen a szakmai létszámadatok kevesebb igénylő ellátását teszik lehetővé, mint ahány gondozási szükséglettel találkozunk. ***A Szociális törvény viszont minden település számára kötelezővé teszi – nem csak az alapellátás biztosítását- a gondozási szükséglettel rendelkező igénylő szükségleteinek kielégítését.*** Tehát, már nem csak a szakmai felelősségérzet diktálja a házi segítségnyújtásra rászorulókat ellátását, de kötelezettség is. Ez azt jelenti, hogy azokon a településeken, ahol jelentősen nőtt az ellátotti létszám, további gondozói státusz kialakítására van szükség. Nehezíti a problémát, hogy az ellátotti létszám meghatározása gondozási körzetenként, és nem településenként történik. (Komlói, szászvári, egyházaskozári körzet.) Ezért problémát okoz, ha valamelyik településen év közben kell a szolgáltatás elindítani.

A személyi térítési ***legmagasabb óradíj összege: 50,- Ft volt.***

A szolgáltatás körültekintő tervezéséhez elengedhetetlen, hogy az intézmény reálisan felmérje lehetőségeit. Megfelelő átgondolás és elemzés után, elkészítettük az házi segítségnyújtás SWOT – analízisét. Fontos, hogy a későbbiekben átgondoljuk, hogy az ebben megjelenő különböző külső és belső tényezőket hogyan tudjuk átalakítani reális célokká és tevékenységekké, amelyeket majd meg kell valósítani. Meg kell vizsgálni, hogy erősségeink hogyan illeszkednek a felvázolt nehézségekhez, lehetőségeink mennyiben kompenzálják gyengeségeinket.

SWOT-analízis

Erősségek	Gyengeségek
A törvényi előírásoknak megfelelő szolgáltatási forma, amely az egyéni szükségletek magas szintű kielégítését teszi lehetővé.	Állandóan változó jogszabályi háttér. A szakmai dolgozói létszám nem elégséges.
Az igénybevevő számára a saját otthonában biztosítja a mindennapi élet viteléhez szükséges segítséget.	A szolgálat nem rendelkezik gépkocsival. Közlekedési nehézségek nehezítik a munkaszervezést, és veszik el az időt a gondozási feladatoktól.
A szociális ellátások területén fellépő paradigmaváltással megegyező szemléleti rendszerbe beilleszkedő szolgáltatási forma.	Az újszerű kezdeményezések gyakran nehezen vihetők át, a változás iránti elkötelezettség gyengesége.
Lehetőséget ad a hozzátartozóknak arra, hogy a szolgáltatás segítségével által továbbra is tevékenyen részt vegyenek a szeretteikről való gondoskodásban.	A gondozók némelyike, nem rendelkezik megfelelő minőségű és mélységű szakmai tudásanyaggal, ami a hozzátartozókkal való kapcsolatépítést és konfliktus-kezelést segítené.
A gondozó jól ismeri az általa segített szociális körülményeit, jövedelmi viszonyait, így adekvát segítséget nyújthat a szociális rendszer juttatásainak elérésében.	Az állandóan változó jogszabályi háttér miatt nehézséget okozhat a naprakész információk követése.
A házi segítségnyújtás a jelzőrendszeres házi segítségnyújtással együtt működve magas színvonalú szociális munka végzését teszi lehetővé.	A települések egy részén még ki kell alakítani az alapszolgáltatásokat.
A házi segítségnyújtás szolgáltatása biztonságot jelent az igénybevevőnek és a családjának,	Nagyfokú szakmai biztonságot és önállóságot igénylő munka, mely esetenként magában hordozza a hibás döntés lehetőségét is.
A szolgáltatással kapcsolatos és a jogszabályi előírásoknak megfelelő	A megfelelő dokumentációt szoros és folyamatos ellenőrzéssel kell

adminisztráció biztosítja a fontos információk rendelkezésre állását és a történések ellenőrzésének lehetőségét.	biztosítani. Az egyéni gondozási tervek rendszeres felülvizsgálata szükséges.
A szolgáltatás közös megszervezése a kistérségi kapcsolatrendszert erősíti.	Az információáramlás nehézségei, és az együttműködési készség időnkénti alacsony szintje.
Lehetőségek	Veszélyek
A szolgáltatás folyamatos bővítése, minél több szociálisan rászoruló igénylő elérése.	Megfelelő szakmai létszám biztosítása nehézségekbe ütközik. Az engedélyezési eljárás nehézségei. Más szolgáltatók megjelenése a szolgáltatási piacon.
Megfelelő információkkal biztosítani a szolgáltatás ismertségét és elismertségét.	A hirtelen megnövekedő igényekkel nehéz lehet lépést tartani.
Jelentős fejlesztés végrehajtása a kistérségeken. Új települések bevonása a szolgáltatásba.	Érdektelenség a települések vezetői részéről. Más szolgáltatók megjelenése a szolgáltatási piacon.
A munkaszervezés hatékonyságának növelése, a szakmai munka minőségének, folyamatos fejlesztése.	Kellő mennyiségű energia befektetését az ellenőrzésbe, és a team munka erősítésébe veszélyezteti a vezetők túlterheltsége.
A kistérségi települési önkormányzatok, igényei alapján segítségnyújtás szervezése, szaktanácsadás, információk biztosítása az idősök biztonsága érdekében.	Közös érdekek fel nem ismerése, együttműködési készség hiánya.
Pályázati lehetőségek felkutatása, és az azokon való részvétel.	Ha a pályázati lehetőség nem mindig egyezik az elképzelt programmal. Önrész biztosításának nehézségei.
Társadalmi gondozók szélesebb körben történő bevonása a gondozásba, a szolgáltatás egyre szélesebb körben való alkalmazásához.	A szakmai képzettség hiánya szigorúan megköveteli a kompetencia határok felállítását.

A Komlói Kistérség települései közül **Komlón** kívül **Szászváron, Egyházaskozáron, Magyarszéken, Szalatnagon, és Köblényben volt házi segítségnyújtás.** A szolgáltatás fejlesztése kapcsán, **új településként Bodolyabért vontuk be** a rendszerbe 2008 év során. 2009-ben szolgáltatást indítottunk **Magyarhertelenden, Magyaregregyen és Hosszúhetényben.** 2010. év során elindult **Vékényben** is a szolgáltatás.

Jelzőrendszeres házi segítségnyújtás:

A jelzőrendszeres házi segítségnyújtást új ellátási formaként- a szociális alapszolgáltatások bővítésének céljával, - 2007. január 01-én indítottuk el a Komlói Kistérség Többcélú Önkormányzati Társulás településein. A külföldön már jól ismert szociális szolgáltatás Magyarországon még csak pár éve van jelen. A térségben való bevezetésével jelentősen javítottuk a saját otthonukban élő idős, és egyéb okból rászorult emberek életminőségét és biztonságérzetét. A 2007. évet „tanuló időszaknak” terveztük. Ez idő alatt **54 db. készülék** került kihelyezésre.

Az ellátottak köre:

A jelzőrendszeres házi segítségnyújtást igénybe veheti minden szociális körülményei, és egészségi állapota miatt rászorult személy, aki a Komlói Kistérség településein él. Igényelhetik a szolgáltatást azok is, akik a „rászorultság kritériumának” nem, felelnek meg, de személyes biztonságuk miatt kéri a szolgáltatást.

A szociális rászorultság alapján lehetséges célcsoportok:

- az egyedül élő, 65 év feletti személy,
  - az egyedül élő súlyosan fogyatékos vagy pszichiátriai beteg;
  - a két személyes háztartásban élő 65 év feletti személy,
  - a kétszemélyes háztartásban súlyosan fogyatékos vagy pszichiátriai beteg,
- ha egészségi állapota indokolja a szolgáltatás folyamatos biztosítását.

A jelzőrendszeres házi segítségnyújtás az időskorú, valamint a fogyatékos személyek részére biztosított olyan ellátási forma, amelynek segítségével a fenntartható az ellátást igénybevevő saját lakókörnyezetében történő biztonságos életvitele, továbbá megelőzhetők olyan sorozatos krízis helyzetek, amelyek a későbbiekben bentlakásos intézményi elhelyezést indukálhatnak. **A szolgáltatás a segítő munka jellegéből adódóan szorosan összefügg, és ezért ráépül a házi segítségnyújtásra.** A házi segítségnyújtásban dolgozó gondozók szakmai tapasztalatait és tudását felhasználva **folyamatos készenléti rendszerben** működik.

Az alap szolgáltatás igénybevételének feltétele, hogy az igénylő mentális és fizikai állapota olyan legyen, amely lehetővé teszi a rendszer adekvát használatát. A jelzőrendszeres házi segítségnyújtás az ellátott részére biztonságot nyújt, oldja a

magánytól és a tehetetlenségtől való szorongás és félelem érzését. A jelzőrendszeres házi segítségnyújtás megszervezésével a szociális gondozó számára lehetőség nyílik arra, hogy azonnal, vagy nagyon rövid idő alatt a szolgáltatást igénybevevő lakásán segítséget nyújtson egy – egy kialakult krízishelyzet megoldásában.

A Komlói Kistérség területén egyszerre két településen két gondozó van ügyeletben, azért, hogy hívás esetén minél előbb megjelenhessenek a segítséget kérőnél és a szolgáltatás biztonságát szavatolni tudjuk a kistérség területén.

SWOT-analízis

Erősségek	Gyengeségek
Jól működő, törvényi előírásoknak megfelelő rendszer kialakítása, személyre szabott szolgáltatási forma.	Állandóan változó jogszabályi háttér
Törvényi előírásokban megfogalmazott szakmai feltételeknek a szolgáltatás megfelel.	A készenlétbe bevont vidéki kollégák és a társadalmi gondozók folyamatos szupervíziójára van szükség.
A szociális ellátások területén fellépő paradigmaváltással megegyező szem-léleti rendszerbe beilleszkedő szolgál-tatási forma.	Az újszerű kezdeményezések gyakran nehezen vihetők át, a változás iránti elkötelezettség gyengesége.
A rendszert bérbe adó céggel való szoros együttműködés, gyors reagálás az időközben felmerült szükségletekre.	Az információs csatornák folyamatos karbantartása szükséges (házi orvosok, intézmények, civil szerveződések)
A szolgáltatás bevezetésének köszönhetően a kistérségi ellátás erősödésével számolhatunk.	A helyszínre jutás biztosításához forráshiány miatt nem áll rendelkezésre gépkocsi. Egyéb alternatív megoldásokat kell használni.
A jelzőrendszeres házi segítségnyújtás a házi segítségnyújtással együtt működve magas színvonalú szociális munka végzését teszi lehetővé	A települések egy részén még ki kell alakítani az alapszolgáltatásokat.
A segélyhívó rendszer használata biztonságot jelent az igénybevevőnek és a családjának, vészhelyzet esetén lehetővé teszi a gyors, szakszerű beavatkozás lehetőségét.	Az ügyeletes gondozónak kell felmérni a krízis helyzetet, és azonnali döntést honi az adekvát beavatkozás érdekében. Nagyfokú szakmai biztonságot és önállóságot igénylő munka, mely esetenként magában

	hordozza a hibás döntés lehetőségét is.
A szolgáltatással kapcsolatos és a jogszabályi előírásoknak megfelelő adminisztráció biztosítja a fontos információk rendelkezésre állását és a történések ellenőrzésének lehetőségét.	A megfelelő dokumentációt szoros és folyamatos ellenőrzéssel kell biztosítani. A készenléti táskában lévő adatlapok rendszeres ellenőrzése és frissítése fontos feladat.

Lehetőségek	Veszélyek
A szolgáltatás folyamatos bővítése, minél több szociálisan rászoruló igénylő elérése.	Megfelelő szakmai létszám biztosítása nehézségekbe ütközik. Az engedélyezési eljárás nehézségei.
Megfelelő információkkal biztosítani a szolgáltatás ismertségét és elismertségét.	Nem jól előkészített kapcsolati rendszeren keresztül az információk hatása jelentősen gyengül és nem éri el a célcsoportot.
Jelentős fejlesztés végrehajtása a kistépüléseken.	Érdektelenség a települések vezetői részéről. Egyéb érdekek megjelenése.
Olyan projekt kidolgozása, mely lehetőséget ad nem csak a vészhelyzetek megoldására, hanem a különböző lakossági szolgáltatások elérésére is.	Együttműködési készség hiánya.
A kistérségi települési önkormányzatok, igényei alapján segítségnyújtás szervezése, szaktanácsadás, információk biztosítása az idősök biztonsága érdekében.	Közös érdekek fel nem ismerése, együttműködési készség hiánya.

A segítségnyújtás folyamata:

- Az igénybevevő vészhelyzet, vagy az általa megoldhatatlannak ítélt probléma esetén megnyomja a segélyhívó készüléken lévő „pánik gombot”.
- A diszpécserközpont munkatársa a jelzést észlelve szóbeli kapcsolatot létesít a megfelelő probléma meghatározás és probléma feltárás érdekében.
- A diszpécserközpont munkatársa értesíti a folyamatos készenlétben lévő gondozót a riasztásról és megadja a szükséges adatokat és információkat. Az

ügyeletes gondozók (egyszerre Komlón és Szászváron) mobil telefonnal rendelkeznek, ami lehetővé teszi, hogy bármikor fogadhassák a riasztásokat.

- Az ügyeletben lévő gondozó a diszpécserközpont jelzésére a lehető legrövidebb időn belül a helyszínre érkezik. A rövid időn belüli helyszínre jutást Komlón társadalmi gondozók saját gépkocsijukkal biztosítják, Szászváron az önkormányzat gépkocsija és szükség szerint társadalmi gondozók gépkocsija segítik. A kistérség két pontján lévő ügyelettel a térség minden települése elérhető a törvényben meghatározott időn belül.
- A gondozó tájékozódik a helyzetről. Ha szükséges, felhasználja a letétben elhelyezett lakáskulcsot az igénybevevő lakásába való bejutáshoz. A leadott lakáskulcsokat, és az ellátáshoz szükséges eszközöket, valamint a használatban lévő adminisztrációt minden ügyeletes gondozó a készenléti táskában tárolja, és viszi magával a riasztás helyszínére.
- A riasztás okának elhárításához megteszi a szükséges intézkedéseket:
  - saját maga szünteti meg a panasz okát (elsősegély, gyógyszer beadás, megnyugtató, alapápolási-gondozási feladatok elvégzése);
  - egyéb szervezetek segítségét veszi igénybe, amelyek elsősorban:
    - mentőszolgálat
    - orvosi ügyelet
    - rendőrség
    - gyorsorvosi szolgálat (pl. csőtörés esetén) értesítése.
- A gondozó a kialakult krízishelyzet megnyugtató megoldásáig a helyszínen marad. A megtett intézkedésekről pontos dokumentációt vezet.
- Az igénybevevő kérésének megfelelően az általa megjelölt személyt telefonon értesíti a megtett intézkedésről.

2010 – évben a jelzőrendszeres házi segítségnyújtás- a szociális törvény változása miatt - már nem kötelezően ellátandó alapszolgáltatási feladat. 2009 őszén a Komlói Kistérség Többcélú Önkormányzati Társulás pályázatot nyújtott be a jelzőrendszeres házi segítségnyújtás működtetéséhez további állami forrás biztosítására. A pályázatot megnyertük, így 2012.12. 31.-ig 80 darab készülék fenntartására van lehetőségünk a kistérség területén. A sikeres pályázat feltétele volt, hogy a szolgáltatás nyújtásához rendelkezzen a Társulás a szükséges személyi és tárgyi feltételekkel, és bizonyítható szakmai tevékenységgel.

Az év folyamán **összesen 684 segélyhívás** volt, ebből **70 esetben kellett a gondozónőnek a helyszínen intézkedni**. A riasztási esetek többségét a helyszínen vonuló szociális gondozó saját hatáskörében megnyugtatóan megoldotta. Az intézkedések során **10 esetben kellett ügyeletes orvos** segítségét kérni és **15 esetben volt szükség a mentő hívására**.

A riasztások okai:

Betegség, rosszullét:	48 esetben;
Pszichés probléma:	3 esetben;
Baleset:	18 esetben;
Higiénés szükséglet:	1 esetben;

A felsoroltakból is látszik, hogy a rendszert az igénybevevők rendeltetésszerűen használják, azokban a helyzetekben, amelyek számukra kezelhetetlenek. A riasztásokról minden esetben jegyzőkönyv készül, amelyben a gondozó dokumentálja a történeteket, és a megtett intézkedéseket. **Több esetben mentettünk már életet a rendszer segítségével.** A gondozók minden esetben képesek voltak a helyzetnek megfelelő adekvát intézkedések megtételére.

Nappali ellátás - Idősek klubja

A Szt. 65/F. § szerint:

- (1) A nappali ellátás hajléktalan személyek és elsősorban a saját otthonukban élő,
  - a) tizennyolcadik életévüket betöltött, egészségi állapotuk vagy idős koruk miatt szociális és mentális támogatásra szoruló, önmaguk ellátására részben képes személyek,
  - b) tizennyolcadik életévüket betöltött, fekvőbeteg-gyógyintézeti kezelést nem igénylő pszichiátriai betegek, illetve szenvedélybetegek,
  - c) harmadik életévüket betöltött, önkiszolgálásra részben képes, vagy önellátásra nem képes, de felügyeletre szoruló fogyatékos, illetve autista személyekrészére biztosít lehetőséget a napközbeni tartózkodásra, társas kapcsolatokra, valamint az alapvető higiéniai szükségleteik kielégítésére, továbbá igény szerint megszervezi az ellátottak – ide nem értve az idős személyeket – napközbeni étkeztetését.
- (3) A fenntartó a 92/B. § (1) bekezdésének c) pontja szerinti szakmai programban meghatározhatja, hogy az intézmény az (1) bekezdésben meghatározottak közül melyik ellátotti csoportokat látja el. Ez a rendelkezés nem érinti a 86. § (2) bekezdés b)-d) pontja szerinti önkormányzatok ellátási kötelezettségét.

A fentiek azt jelentik, hogy a kistérség települései mulasztásos törvénytértésben vannak, mert a szociális törvény szerint kötelezően előírt nappali ellátásokból, csak az idősek nappali ellátását működteti.

A Szociális törvény változása – az étkezési feladatok kivétele az idősek nappali ellátásából – mindegyik klubnál nehézséget okozott. A klub-tagok étkezését szociális étkezés keretében oldottuk meg. Problémát jelentett, hogy a telephelyek közül, csak Komlón, és Szászváron volt működési engedéllyel rendelkező étkeztetés. Egyházaskozáron év közben nyújtottunk segítséget a működési engedély megszerzéséhez. Nehéz volt az idősekkel is elfogadtatni az étkezés más formában történő szervezését. többüknél ez térítési díj növekedéssel járt, aminek következtében lemond ták a szolgáltatást.

Nappali ellátást az elmúlt évek során intézményünk a Komlói Kistérség három településén, Komlón, Szászváron, és Egyházaskozáron működtet. Az átszervezés kapcsán megfogalmazott **leghangsúlyosabb feladatunk volt a vidéki intézmények kihasználtságának növelése, a megfelelő szakmai adminisztráció bevezetése,**

valamint az intézményekben a foglalkoztatás minőségének emelése volt. A szakmai színvonal emelését nehezítette, hogy a vidéki **intézményekben nincs külön szakmai vezető**, az irányítói feladatokat az intézményvezetői feladatok mellett én magam látom el. Mivel mindkét vidéki telephelyhez házi segítségnyújtás is kötődik, hamarosan nyilvánvalóvá vált, hogy a „távirányításhoz” meg kell találni a megfelelő technikát. Meg kellett tanítani a munkatársakat arra, hogy feladattól függetlenül egy-egy munkacsoportként tekintsenek magukra. Mindkét telephelyen meg megbíztuk egy munkatársunkat, az idősek klubja és a házi segítségnyújtás vezetőinek egy személyben történő helyettesítésével. Így a megbízott dolgozó látja el a napi feladatokban a szervezési és irányítási feladatokat, közvetíti napi telefonos kapcsolat során a problémákat, kérdéseket a vezetés felé, és számol be a végzett tevékenységről. A gondozási munkát **egyéni gondozási terv** alapján végezzük mindhárom intézményünkben. Törekedtünk arra, hogy az év során közös rendezvények, események szervezésével elősegítsük a klubokban gondozott idősek és az ott dolgozók megismerkedését, és hogy a közös élmények segítségével erősítsük az ellátottak és a munkatársak kapcsolatait.

Hajléktalanok Átmeneti Szállása:

Komló városában már 1991-ben megkezdődött a hajléktalanok ellátása. Megfelelő törvényi szabályozás hiányában, a kezdeti időszakban folytatott segítő munkát a felismert szükséglet hívta életre. A rendszerváltás után városunkban nagyon hirtelen nyilvánvalóvá váltak azok a társadalmi kihívások, amelyekre megfelelő válaszokat kellett adni. Megjelent a munkanélküliség és vele együtt a hajléktalanság. A szociális munka fogalomkör ekkor még ismeretlen volt a társadalomban, ezekben az években indult be országosan a szociális munkás képzés. Az ilyen jellegű segítő munka jellemzője inkább a jó szándékú amatőrizmus volt, mint a professzionális segítés. Ez, nem csak a mi városunkra jellemző specialitás volt, de elmondható az ország egész területén meginduló hajléktalan ellátással kapcsolatosan is. Az intézmény, és a munkatársak szakmai tudása jelentős fejlődésen ment keresztül az elmúlt tizenhat évben. Az ellátás tárgyi feltételei pályázati lehetőségek sikeres felhasználásával jelentősen javultak, és minden tekintetben megfelelnek a jelenlegi jogszabályi előírásoknak. A szakmai létszám és szakképzettségi feltételek is megfelelőek lettek ahhoz, hogy a tavalyi évben **végleges működési engedélyt szerezhettünk.**

A Szt. 84. § szerint:

- (2) A hajléktalan személyek átmeneti szállása azoknak a hajléktalan személyeknek az elhelyezését biztosítja, akik az életvitelszerű szálláshasználat és a szociális munka segítségével képesek az ön ellátásra.

A Hajléktalanok Átmeneti Szállásán **24 fő** részére tudunk megfelelő körülményeket biztosítani a Komló területén, valamint a Komlói Kistérség területén életvitelszerűen tartózkodó, hajléktalan személyek részére a lakhatásra, valamint az intézmény életvitelszerű használatára. Segítséget nyújtunk a szociális munka eszközeivel a munka

világába és a társadalomba való visszailleszkedésre, segítjük az alapvető fizikális-, mentális-, és szociális szükségletek kielégítését.

Szolgáltatásaink:

- egyénre szabott bánásmód, egyéni esetkezelés (esetfelelős rendszer, utógondozás);
- kapcsolattartás a munkaügyi központtal;
- hivatalos ügyek intézése;
- családi, társadalmi kapcsolatok ápolása;
- intézményen belüli közösségi élet szervezése;

A Hajléktalanok Átmeneti Szállása szervesen illeszkedik a Komlói Kistérség szociális ellátó rendszerébe. A Szociális Szolgáltató Központ integrációjában szoros munkakapcsolatot tart fenn, a központ egyéb szakmai egységeivel. Az integrált intézmény egyes szolgáltatásai átjárhatóak, azok az egyéni szükségleteknek megfelelően rugalmasan alakíthatóak.

Az egyes településeken működő szociális szolgáltatások bemutatása.

Komló

Házi segítségnyújtás:

2010. december 31.-én **110 fő ellátottunk** volt.

Az igénybevevők leggyakrabban egyedül élő, egészségileg legyengült idős emberek, illetve családban élők, akik napközben egyedül tartózkodnak otthon, vagy hasonló egészségi állapotban lévő házastársával, élettársával együtt élő személyek.

Az ellátottak 17% - a férfi, 83 % - a nő. Tapasztalataink szerint a férfiak sokkal nehezebben fordulnak segítségért hozzánk, viszont aki bekerül a szolgáltatásba, nagyon hamar elfogadja a gondozónő segítségét.

Napi kétszer gondozzuk 8 ellátottunkat. Napi rendszerességgel 45 főt látunk el. Heti kétszer 51 főt látogatunk. 6 fő csak heti egyszer illetve alkalmanként igényli az ellátást. Az év folyamán 68 új ellátott vette igénybe a házi segítségnyújtás szolgáltatását, ugyanakkor 53 főnél megszűnt ez az ellátási forma. A megszűnés leggyakoribb okai az elhalálozás, intézménybe költözés, családhoz költözés.

Az előző évhez képest nem növekedett a szakdolgozói létszám. Az igények kielégítése érdekében társadalmi gondozókat is alkalmazunk. A társadalmi gondozók bevonása tette lehetővé Komlón és más településeken is a gondozás iránti szükségletek kielégítését, valamint segítette az állami források további bevonását a szolgáltatás finanszírozásába. **Ezzel együtt sem feleltünk meg mindenhol annak a szakmai szabálynak, hogy egy gondozó legfeljebb 9 fő idős ember gondozását végezheti.** Ezzel kapcsolatban az volt a **filozófiánk**, hogy a házi segítségnyújtás egy **olyan alapszükségleteket kielégítő segítségnyújtás, melyet** – ha felmerül a szükséglet – **nem**

lehet adminisztratív szabályok miatt kielégítetlenül hagyni. Erre a szakmai filozófiára erősített rá a szociális törvény, és tette a települések kötelező feladatává, a gondozási szükséglettel rendelkező idősök ellátását.

A 2010-es év augusztusában a Szociális Szolgáltató Központ a Komló, Pécsi 42/c szám alól a Komló, Kossuth L.u.103 szám alá a volt SZTK épületbe költözött. Tágasabb irodák- az ügyfelek fogadására, valamint a vezetők részére - és szépen berendezett, tágasabb irodahelyiség lett kialakítva a gondozónők részére. Az intézmény a város központjába került, így az igénylők számára sokkal könnyebben megközelíthető helyen van. a költözéssel könnyebb lett a gondozási munka megszervezése is. A vezetők részére viszont sok munkát jelentett a működési engedélyek módosítása.

Az év folyamán az intézmény irodájában és a házi segítségnyújtás munkacsoportban 17 fő közcélú munkatárs dolgozott. Folyamatosan 2 fő adminisztrátor, takarítónő segítette munkánkat. Az ellátottak számára szükséges fafelhordást is ilyen jellegű segítséggel oldottuk meg. A közcélú munkatársak közül 2 fő szakképzett gondozót tudunk a továbbiakban álláshelyen alkalmazni.

Tavasszal és a tél folyamán is voltak nálunk gyakorlaton a szociális gondozó képző iskola tanulói. Nagyon jó tapasztalataink voltak a tanulókkal kapcsolatban. Érdeklődő, önálló munkavégzésre alkalmas személyek segítették munkánkat. Jó munka kapcsolatunkat jellemzi az is, hogy többen jelezték ezen a pályán szeretnének dolgozni. Az eddig leírtak is tükrözik, hogy igen sok új ember fordult meg nálunk az év folyamán és mindez sok plusz munkát jelentett a munkacsoport számára. Az új dolgozók betanítása, nyomon követése, gyakorlatosok „tanítása” sok energiát, türelmet követelt mindenkitől. Mindemellett büszkeséggel töltött el bennünket, ha a pozitívan véleményezték munkánkat, vagy ha bizonytalan, félénk közcélú munkatárs megfogadva tanácsainkat beilleszkedett, és hasznos tagja lett a csoportnak.

A házi segítségnyújtás során leggyakrabban előforduló betegségcsoportok: hypertónia; ISZB; agyvérzés utáni állapot; diabetes; ízületi bántalmak; pszichiátriai betegségek (dementia); halláskárosodás; látás csökkenés; alkoholbetegség; általános érlelmeszesedés; daganatos megbetegedések; stoma.

Ebben az évben 35 fő részére vittük házhöz az étkezést. Ennek hatékony megoldásában a közcélú munkatársakat és a kisegítő személyzetet is bevontuk. Az ebédvitelek sok időt vesznek el a gondozási tevékenységektől, mivel továbbra is busszal kell megoldanunk a szállítást.

- A családsegítő szolgálattal együttműködve segítettük 4 fő ellátottunk életvitelét. Munkakapcsolatunk jól működik, mind a vezetői, mind a munkatársi szinteken. A Családsegítő Szolgálattal közösen osztottunk élelmiszer adományokat, melynek köszönhetően közel hatvan ellátottunk kapott segítséget
- A komlói idősök otthonaiba rendszeresen nyújtunk be elhelyezési kérelmeket az idősök ügyintézését segítve. Az információáramlás és a szakmai kapcsolat

mindegyikkel megfelelő, a személyes vezetői kapcsolatok felhasználásával több idős ellátottunk biztonságos elhelyezését segítettük.

- A házi orvosokkal, szakorvosokkal, körzeti ápolókkal szinte napi kapcsolatban vagyunk. Hangsúlyt fektetünk a jelzőrendszer megfelelő működtetésére, valamint arra, hogy az orvosok kéréseit, utasításait maradéktalanul teljesítsük. az évek során elértük, hogy partnerként kezelnek bennünket, betegeik segítésében.
- A szakápolói szolgálattal is szoros együttműködésben dolgozunk. Gyakran előfordul, hogy egészségügyi végzettséggel rendelkező gondozónő veszi át egy-egy ellátott seb-kezelését, ha már a házi orvos által elrendelhető ingyenes vizitkeret lejárt.
- A Katolikus Caritassal is több esetben együttműködtünk. Az együttműködés kölcsönös segítségnyújtáson alapul.
- Az Új Nap Klubban – is élő jelzőrendszert tartunk fenn. Tagjaik közül többen igénylik a segítségünket, de mi is kértük már az Ő támogatásukat egy-egy ellátottunk számára.

A munkacsoportban dolgozó munkatársaknak még arra is futotta törődésükből és energiájukból, hogy figyelemmel kísérték az idősök születés és névnapjait, saját kreatív üdvözlő lapokkal köszöntötték őket, karácsonyra pedig ajándékkal lepték meg az általuk segített idősöket.

Jelzőrendszeres házi segítségnyújtás:

2010. december 31.-én Komlón az ellátotti létszám 50 fő. Ebből 36 fő a házi segítségnyújtást is igénybe veszi. 5 férfi és 45 nő veszi igénybe ezt a szolgáltatást.

Az átlag életkor 76 év. Komlón, az év folyamán 47 db segítségnyújtást igénylő segélyhívás volt. Ebből 16 esetben kellett az ügyeletet értesíteni és nyolc alkalommal kellett mentőt hívni az ellátotthoz, a többi esetben a gondozónő meg tudta oldani a problémát. Pillanatnyilag két fő várakozó kérelmezőnk van. Jogszábyilag előírt adminisztrációkat, mint segélyhívási jegyzőkönyv, havi zárás, adatlapok, rendszeresen vezetjük. A készenléti táska tartalmát folyamatosan ellenőrizzük, esetleges hiánypótlásokról gondoskodunk. A jelző készülékeket Bodyguard Hungary Kft-től béreljük. A kft kapcsolat tartója Tihanyi Gábor, aki mindenben segítséget nyújt számunkra. Hibabejelentés esetén két napon belül megtörténik a készülék javítása. A segélyhívó készülékeket félévente rendszeresen ellenőrzik. A készenléti beosztás alapján végzik. A társadalmi gondozók segítségével oldjuk meg a gondozók gyors eljutását a segélyhívás helyére.

Szociális étkezés:

A **Komló város területén élő** szociálisan, egészségügyi okok miatt, vagy idős kora miatt rászorult, igénylő kaphat étkeztetést. A szolgáltatás nyújtásakor a szociális

rászorultságot vizsgálni kell. A szociális rászorultság szabályait a települési önkormányzat szociális rendeletében szabályozza. A rendeletben leírt szabályoknak megfelelően minden szociálisan rászorult kérelmezőnek tudtunk ellátást biztosítani. Étkezésben részesítjük az igénylő által eltartott hozzátartozót is, amennyiben más módon nem megoldható az étkezése. A szociális étkezésben előnyt élveznek azok az időskorúak, akiket házi gondozásban részesítünk, valamint azok, akik valamilyen kizáró ok miatt, (mozgásképtelenség, magatartási probléma,) az idősek klubja szolgáltatásait nem tudják igénybe venni. Előnyt élveznek az elbírálásnál a hajléktalanok is, hiszen az életük egyik fontos meghatározója, hogy rendszeres étkezésben részesüljenek. Komló város szociális rendelete alapján étkezésre jogosultak azok a kisgyermeket nevelő családok is, akiknek a Családsegítő és Gyermejköltségi Szolgálat javasolja. A szociális irodával és a családsegítő szolgálattal is jó a kapcsolatunk, így hatékony volt az együttműködés ezen a téren.

Ellátottak száma 2010. december 31.- én 168 fő, ebből 35 fő részére kiszállítottuk az étkezést, illetve 133 –an rendszeresen eljöttek az ebédért. Az étkezést igénylők 51%-ának az egy főre jutó jövedelme nem érte el a havi 31.350,- forintot.

Az étkezést a „Szent Borbála” KHT konyhája szolgáltatja, orvosi rendelésre diétás étkezésre is van lehetőség. Az ebéd kiadása a város két szélső pontján, Pécsi u. 42/c. – Kazinczy u. 2-4., valamint a Központ székhelyén- a belvárosban történik. Az étel átvételével, kiosztásával kapcsolatos feladatokat mindkét helyen a gondozónők látják el. A Szent Borbála Otthon konyháján dolgozókkal jó a kapcsolati rendszerünk. Panaszaikat igyekeznek hatékonyan orvosolni. Az ellátott kórházba kerülése esetén azonnali étkezésmódosításra is van lehetőség, ami azért is fontos, mert a két naponkénti étkezésrendelés miatt, akkor is ki kéne fizetni az étkezési díjat, amikor már kórházban van a kliens. Ugyan így a soron kívüli étkezésrendelésre is lehetőséget biztosítanak. Az igénybevett étkezés napi adminisztrációját, a jogszabályilag előírt 1/2000.(I.7.) SZCSM rendelet 4. számú mellékeltén vezetjük. Az étkezés rendelésének nyomon követésében az étkezési nyilvántartó segítségével történik.

A szolgáltatás nyújtása során folyamatosan figyelemmel kísértük az étel minőségét és mennyiségét is. Az igénybevevők általában elégedettségüket fejezték ki, de ha mégis volt kifogás, azt minden esetben jeleztük a szolgáltatónak, aki a jelzéseket megfelelően kezelte, és rugalmasan igyekezett az igényeket kielégíteni.

Idősek nappali ellátása:

„Arany Alkony” Idősek klubja:

Az idősek klubjában 2010-ben **35 fő** főleg **idős embert** látunk el. **Működési engedélyünk 20 fő** folyamatos ellátására szól. A város kenderföldi részén, munkanapokon 7 – 15 óráig tart nyitva az intézmény. Még egy idősek klubja működik Kökönyösben, ami a kiszervezés során a „Szent Borbála Otthon” Szociális Nonprofit KFT. működtetésébe került.

Büszkeségünkre az idősek klubja évek óta teljes kihasználtsággal működik jelezve azt, hogy jelentős az igény a szolgáltatás iránt és azt is, hogy az általunk segítettek –és az intézménybe látogatók – megelégedéssel viszik tovább jó hírünket. Az étkezési feladat megszűnésével az idősek klubja elveszítette az egyik fő vonzerejét, ezért az év során

kiemelt feladata volt a munkatársaknak, a szolgáltatás népszerűsítése. Jó programok szervezésével, nyílt napok rendezésével ügyesen oldották meg a feladatot.

Ellátottjaink szociális helyzete változó képet mutat. Klienseink nagy többsége egyedülálló, - lakásában egyedül él, – de többségük rendszeres kapcsolatot tart fenn a családjával.

A jogszabályi feltételeknek megfelelő esetekben időseinknek a jogosultságokhoz való hozzájutásban jelentős segítséget nyújtunk. Fontosnak tartjuk azt, hogy életvitelükhöz megkapják mindazt a pénzügyi támogatást, amire a szociális rendszer lehetőséget ad. Szociális helyzetükön a különböző, önkormányzat által nyújtott pénzbeli ellátások ügyintézésében tudunk segíteni. Többen részesülnek közgyógyellátásban, lakásfenntartási támogatásban, közlekedési támogatásban, fogyatékosági támogatásban. Nyugdíjfolyósító Igazgatóságtól több alkalommal kértünk egyszeri emelést, illetve segélyt.

Az intézményünkben segített idősök 42 %-a 70 éven felüli. A legfiatalabb kliens 40 év, alatti, a legidősebb 89 éves. Ellátottjaink körében „természetesen” megtalálható az összes időskorra jellemző betegség, és minden esetben halmozottan. A mozgásszervi betegségek szinte minden esetben jelen vannak, és jelentősen megnehezítik időseink önálló életvitelét.

Lehetőséget biztosítunk a személyi higiéniával kapcsolatos igények kielégítésére (fürdés, mosás), amivel több ellátottunk is él. Segítséget nyújtunk a szakorvosi rendelésekre, a kórházba, a különböző vizsgálatokra való eljutáshoz, segítünk a hivatalos ügyek intézésében. Rendszeres egészségügyi gondozás folyik, a házi orvosokkal szoros kapcsolatot tartunk.

A szakmai igényesség megköveteli, hogy folyamatosan színesítsük a foglalkoztatást, változatos, egyénre szabott lehetőségeket adjunk az aktivitás megőrzéséhez, és fenntartásához. Különösen nagy kihívást jelentett a kollégáknak, hogy a demencia, a leépülési folyamat, különböző szakaszában lévő ellátottjaink részére inger gazdag környezetet biztosítsanak, segítsék a személyiség identitásának minél tovább való megőrzését. Ezzel együtt olyan gondozást biztosítsanak, amely szeretetet és biztonságot nyújt ellátottjainknak. A mentális gondozás és a foglalkoztatás elismerten magas színvonalú, valós közösségépítő tevékenység folyik az intézményben. Szakmai eredményként értékeljük, hogy klubtagjaink nagy számban vesznek részt az általunk szervezett rendezvényeken, programokon. Idős koruk - és betegségeik – ellenére el tudjuk érni, hogy szívesen látogassák a társ intézmények által szervezett programokat is.

Az elmúlt év során hagyományoknak megfelelően az intézmény szervezte meg az idősök hónapja rendezvény sorozat kapcsán a „Ki mit tud?”-ot. A testvér klubok idősei is nagy kedvvel és szép eredményekkel szerepelnek már ezen a rendezvényen. Az ellátotti érdekképviselőt sok éve hagyományosan jól működik a klubban, példát adva a vidéki intézményeinknek is.

Két fő dolgozó látja el a feladatot.

Az intézmény több tekintetben nem felelt meg a végleges működési engedély megszerzéséhez szükséges tárgyi feltételeknek. ***A személyi és a szakképzettségi feltételeknek már megfelelünk. Kisebb átalakításokkal megfelelhet az intézmény az akadálymentesség követelményének is, így végleges működési engedélyhez juthat.*** Az év során szakmai és kisegítő tevékenységekre segítséget kapott az klub a közcélú

foglalkoztatás keretében. Hasznos segítség volt, amivel az idei év során is élünk (bár a megváltozott rendszer igen nehezíti ezt).

Hajléktalanok Átmeneti Szállása:

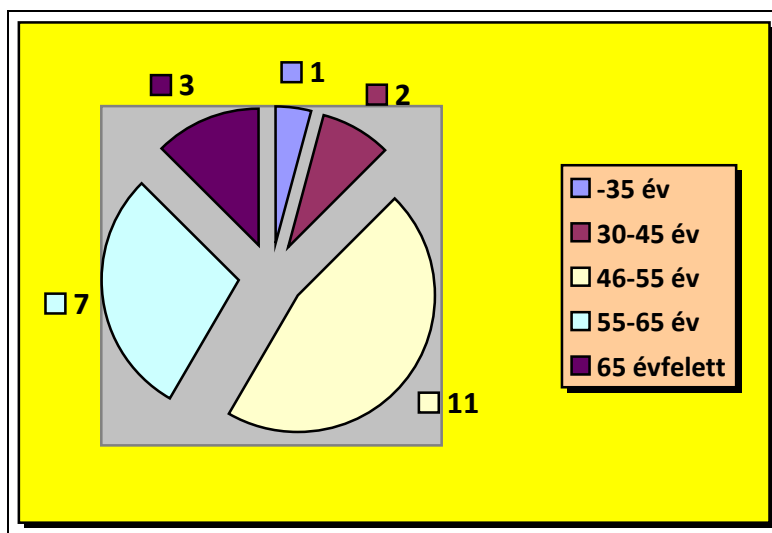
A hajléktalanság olyan **általános komplex hiányállapot**, melyből az emberi lét legalapvetőbb elemei szorulnak ki.

- a munka,
- a lakás.
- a (fizikai és lelki) egészség,
- az interperszonális kapcsolatok,
- a társadalmi megbecsülés.

Ez az öt hiány olyan egymásba illeszkedő, **általános deprivációként** jelenik meg, melynek egyes elemei, nemcsak önmagukat, hanem egymást is folyamatosan erősítik, egyre súlyosabb és kilátástalanabb helyzetet teremtve. A hajléktalan ellátásban kiemelten fontos, hogy a kliens bizalommal fordulhasson az őt segítőhöz, ezért **egyéni kliens-vezetést** alkalmazunk.

Ellátottak jellemzői (létszám, életkor, betegségek, szociális helyzet):

Az átlagos létszám 2010 évben 24 fő volt. December hónapban 25 klienst láttunk el. A jellemző életkor 40-55 év, amely, mintegy kétharmadát teszi ki ellátottjainknak. Emelkedő tendenciát mutat az e fölötti korcsoport megjelenése az ellátásban. Örvendetes, hogy viszonylag kevés a 25 év alatti kliens.

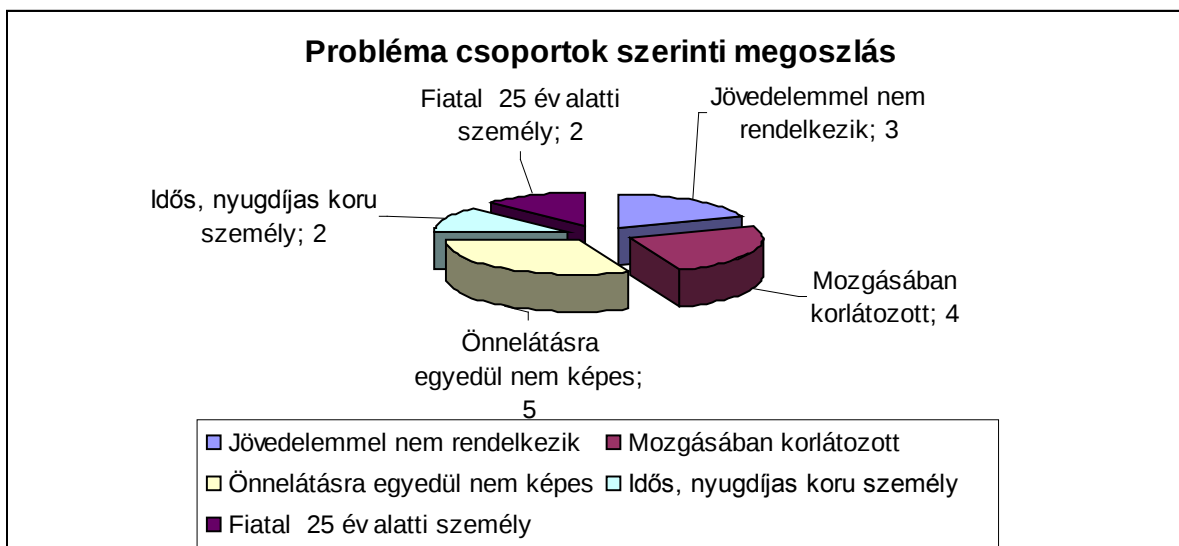
1. ábra
Az ellátottak életkor szerinti megoszlása

Pszichés problémák miatt jelenleg 5 főt kezelnek a kliensek közül. Betegségeik, főleg epilepszia, depresszió, viselkedési problémák, alkohol demencia, skizofrénia. Két fő ebből korlátozó gondnokság alatt van. Alkohol betegség valamilyen fokozatában 12 fő szenved. Ezek az esetek, általában enyhék, illetve közepesen súlyosak. Valamilyen belgyógyászati, és krónikus betegségben szenvedők aránya 10 fő. Ezek a betegség típusok főleg szív és érrendszeri, tüdő, daganatos, ízületi, idegrendszeri, és emésztéssel kapcsolatos problémák. Folyamatos orvosi kontrollra szorulóak száma 14 fő, ebből a szociális munkatársak közvetlen segítségére 7 fő szorul.

Az ellátás biztosításában jelentős problémát okoz, hogy a szállón lakó, **folyamatos törődést igénylő kliensek száma megháromszorozódott**. Statisztikai adatokból már kimutatható, hogy Magyarországon az évekkel ezelőtt elkezdődött szociális válság jelei mutatkoznak a Komlói Hajléktalanok Átmeneti Szállásán is. Megjelentek az alacsony jövedelemmel rendelkező, idős emberek, a jövedelemmel nem rendelkező, családi problémákkal küzdő fiatalok, és az egészségügyi ellátórendszerből kikerülő betegek, a pszichiátriai ellátó rendszer hiánya miatt a pszichés betegek. **Megsokasodtak az olyan segítő tevékenységek, melyek az intézmény alap profiljából egyáltalán nem, de az élet által produkált problémákból következnek.** Ezek a segítő folyamatok a következők:

- élelmezés (boltba járás, étkezésben segítségnyújtás)
- tisztálkodás (fürdetés, mosás)
- gyógyszerelés
- egészségügyi ellátás megszervezése (kapcsolattartás háziorvossal, betegszállító rendelés, egészségügyi intézménybe delegálás, stb.)
- pénzkezelés (térítési díjak, étkezési díjak befizetése, szükségletek anyagi fedezése).

Nagy kihívást jelentett mindez a munkacsoport részére, nem csak az újszerű feladatok miatt, hanem a Szociális Szolgáltató Központot érintő megtakarítási kényszer miatt. 2009 es évben a munkacsoportban létszámcsökkentést hajtottunk végre. Az intézmény folyamatos nyitva tartásához szükséges létszám közcélú foglalkoztatás keretében történő munkatársak felvételével valósult meg.

Az év harmadik negyedétől a munkabeosztás folyamatos kétműszakos 12 órás beosztásról, vegyes 3 műszakos 8 órás, illetve hétvégén 2 műszakos 12 órás beosztásra változott.

Az új munkaerővel sikerült megoldani a folyamatos nyitva tartást, és megfiatalítani az állományt, de sajnos, mind szakmai tudásban mind tapasztalatban, kevésbé felkészültek az új kollégák. A közcélú foglalkoztatottak gyakori cserélődésük és alulfizettségük miatt, kisebb motivációt mutatnak. Ebből kifolyólag betanításuk újabb és újabb energiát vont el az amúgy is többletfeladatokat ellátó szakemberektől. Mindez újabb terheket rótt, a munkacsoport szakembereire.

Mindezek ellenére eredményeket mutathatunk fel munkánk során. Eredménynek értékeljük, hogy 24 ember számára az intézmény biztonságos és kultúrált lakhatási körülményeket tud teremteni. **Az intézmény kihasználtsága 100%-os.** Az elmúlt évek adatait átnézve, elmondható, hogy az **ellátottak 20%-a került ki hosszabb- rövidebb időre az ellátásból.** (1-5 év). A kikerülés lehetőségét többségében élettársi kapcsolat kialakítása, munkalehetőség, kisebb hányadában állapotának megfelelő intézménybe juttatás teremtette meg. Mindegyik esetben a szociális segítő munka eszközeit, és kapcsolat rendszereinket használva tudtuk segíteni a kikerülést. A **„támogatott lakhatási program” keretében** (országos projekt, melyre már kétszer sikerrel pályáztunk) segítettek közül öten tartósan önálló életet élnek. Többek esetében az utógondozást eredményesen alkalmazzuk.

A munkatársak, a folyamatos képzés - és továbbképzésnek köszönhetően mára már megfelelő szintű szakmai tudásra tettek szert, alkalmasak az eredményes esetenedzselésre, széleskörű szakmai kapcsolatokat alakítottak ki. Esete válogatja, hogy melyiknél mit tekintünk eredménynek. Egyes esetekben eredmény az, ha

biztonságos lakhatást és életvitelszerű használatot tudunk biztosítani az intézmény keretein belül. Máskor az esetfelelős és a kliens együttműködése kapcsán reális és elérhető célként fogalmazható meg, a munkahelytalálás, és az önálló életvitel megteremtése. Eredménynek tekintjük azt is, hogy lakóink többsége rendszeresen fizeti az intézményi ellátásért a térítési díjat, nagy többségük rendszeresen igénybe veszi a Központ által biztosított szociális étkeztetést, ami szintén térítés köteles. Az elmúlt évek során közösen dolgoztak a szálló festésén, közös munkával alakították ki az új dohányzó helyet, többen rendszeresen segítenek a szomszédos idős klubjában. Évente 4-5 fő rendszeresen részt vesz a közfoglalkoztatási programokban is. Az itt lakók kisebb, közös céljaik elérése érdekében – többször kezdeményeztek közös gyűjtést járandóságaikból. Mindez azt mutatja, hogy a kitartó és céltudatos szociális munka eredményeként elmozdultak (a társadalom által korábban támogatott) „nekünk ez jár” felfogásukból. A Szociális Szolgáltató Központ 24 millió forintot nyert pályázaton, melynek megvalósítása konzorciumi együttműködésben történik a Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálattal, illetve a Családok Átmeneti Otthonával.

A projekt címe: Nekem is van helyem - Hajléktalan emberek társadalmi és munkaerő-piaci integrációját segítő program Komlón (TÁMOP-5.3.3-08/2-2009-0011)

Benyújtásra került INT-2009 „TÁRGYI FELTÉTELEK JAVÍTÁSA ESZKÖZBESZERZÉSSSEL” nevű pályázat, ahol 1 millió forint értékben pályáztunk az intézmény állagának javítására heverők, éjjeli szekrények, olvasó lámpák, irodabútor, számítástechnikai irodatechnikai eszközök beszerzésére.

A segítő folyamat partneri viszony, melynek eredményessége a segítő és a segített felelős hozzáállásán múlik. Munkatársaink maradéktalanul magukénak vallják azt az elvet, hogy **„kigondozást” a kliens ellátásba kerülésének pillanatában meg kell kezdeni.**

Hosszú évek tapasztalata, hogy minél hosszabb időt tölt el valaki az ellátásban, annál nehezebb „megmozdítani”, elindul az úgynevezett „hospitalizációs folyamat”. Azt azonban tudomásul kell venni, hogy **nem mindenki alkalmas önálló életvezetésre.** Nyilván, a koruk, illetve betegségeik következtében önellátási képességeiket elvesztett lakóink már nem lesznek alkalmasak a „kigondozásra”, az ő intézményi elhelyezésük lenne a megoldás. Mivel országosan igen kevés hajléktalanokat ápoló-gondozó otthon van, és a pszichiátriai intézetek számát is jelentősen csökkentették (miközben a pszichiátriai problémákkal küzdők száma folyamatosan emelkedik) eléggé kilátástalannak tűnik ez a törekvésünk. Ennek ellenére néhány esetben sikerült beteg ellátottjaink részére megnyugtató elhelyezést találnunk.

Egyházaskozár

Házi segítségnyújtás:

Ellátotti szám 12 fő. 3 férfi és 9 nő. Az átlag életkor 74 év.

1 fő szakképzett gondozónő és 1 fő társadalmi gondozó látja el a házi segítségnyújtás feladatát. A Házi segítségnyújtásban dolgozó gondozónő szorosan együttműködik az idős klubja dolgozóival. Ez azért is fontos, mert szabadság és táppénz esetén egymás

munkáját helyettesítik. A területen 3 fő ellátotthoz járunk napi szinten. 4 főhöz heti háromszor, a többiekhez igény szerint, heti egy-két alkalommal. A gondozási feladatok igen sokszínűek, a fürdetéstől a környezeti higiénié biztosításán át a mentális gondozásig, ügyintézésig mindenben segítséget nyújtunk. Karácsonyra az ellátottaknak gipsz gyertyatartóval kedveskedett a gondozást végző munkatárs. A munkavégzéshez szükséges tárgyi eszközöket biztosítjuk.

Jelzőrendszeres Házi segítségnyújtás:

Ebben az évben intézkedést igénylő segélyhívás 3 alkalommal történt a településen. Ebből egy alkalommal mentő hívására volt szükség.

Nappali ellátás - Idősek klubja:

A településen már régóta működött az idősek klubja, tehát a szolgáltatás elfogadtatásával nem volt probléma. Az itt dolgozók, és az önkormányzat már az előző évek során is mindent elkövettek azért, hogy megfelelően gondoskodjanak a település idős lakosairól. Az átszervezés kapcsán az addigi 15 főről **20 fő ellátására kértünk működési engedélyt** a gazdaságosság javítása érdekében. Az idősek klubjában 20 fő segítséget végeztek tavaly, egész évben a munkatársak. Az átlag életkor: 70,5 év. 11 férfi 10 nő. A szakmai adminisztráció javítása itt is feladat volt. Az új adminisztrációs elvárásoknak sikeresen meg tudtak felelni a kollégák. Erőssége az intézménynek, hogy az ellátottak körében a napi gondozás minden eleme megjelenik, és szakszerűen megoldott. Az intézmény rendezte meg 2010.-ben a szüreti bált, melyen mindkét testvér klub tagjai is részt vettek. A klub tagjai részt vesznek a környező intézmények programjain is. Ezek a „kimozdulások” élményekhez, a régi ismerősökkel való találkozások az interperszonális kapcsolatok kiszélesedéséhez juttatják az időseket. Rendszeres program a só-szoba látogatása is, melynek jótékony hatásait - légutak tisztítása, erősítése- szívesen élvezik az idősek. A jogszabály változások kapcsán az étkeztetés feladat kikerült a klub szolgáltatásaiból. A település fél évig a saját forrásaiból fedezte a rászoruló idősek étkeztetését. Az év során megszerezték a működési engedélyt az étkeztetésre, és így a szociális étkeztetés keretében oldjuk meg az étkezési szükségletek kielégítését.

A nappali ellátás 2012. december 31-ig rendelkezik működési engedéllyel. Jelenleg legfőbb probléma az épület akadálymentesítése, illetve a mosó helyiség kialakítása. Ha ezek nem rendeződnek, 2012 után nem kap működési engedélyt a szolgáltatás. Ezzel nem csak az idősek klubja kerül veszélybe, hanem a település házi segítségnyújtás feladata is, hiszen az itteni telephelyhez kötött a működési engedélyük.

Szászvár

Házi Segítségnyújtás:

Az ellátotti létszám 26 fő. Ebből 4 férfi 22 nő. Átlag életkor 75 év.

Ezen a területen 2 fő szakképzett gondozónő és két fő társadalmi gondozónő dolgozik. A gondozási feladatok igen változatosak. Van olyan ellátottunk, akihez naponta kétszer jár a gondozó és négy főhöz napi rendszerességgel járunk. Az egészségügyi ellátástól az ügyintézésig, mentális gondozásig minden feladatban részt veszünk. A törvényileg előírt adminisztrációkat megbízhatóan vezetik. Az idősek klubja dolgozóival szoros együttműködésben vannak, a házi segítségnyújtás dolgozóival. Táppénz, szabadságolás esetén segítik egymás munkáját. A klub rendezvényeire lehetőség szerint bekísérik a házi segítségnyújtás ellátottait. A klubos rendezvények előkészítésében, azok lebonyolításában tevékenyen részt vesznek. A tél folyamán gyakorlatosok voltak a házi segítségnyújtás munkacsoport tagjaival. Jó kapcsolatukat jellemzi, hogy visszajárnak a gondozónőkhöz és érdeklődnek az ellátottak felől. A munkacsoport tagjai karácsonyra gipszből készült képekkel kedveskedtek az ellátottaik részére.

Jelzőrendszeres Házi Segítségnyújtás:

Az ellátotti szám 14 fő. 2 férfi és 13 nő. Átlag életkor 79 év.

Ezen a területen, az év folyamán 7 intézkedést igénylő segélyhívás volt. Ezeknél az eseteknél orvos, mentő hívására nem volt szükség, a gondozónő meg tudta oldani a problémát. A Szászvári Idősek Klubja két munkatársa és a segítségnyújtás munkacsoport tagjai végzik a készenléti munkát ezen a területen. Szászvár körzetébe tartozó települések: Szászvár, Máza, Tófű, Egyházaskozár. Ha ezekről a településekről segélyhívás érkezik, akkor a Szászvári készenlétes csoport nyújt segítséget. Itt is található készenlétes táska, melynek tartalmát folyamatosan ellenőrzik. Segélykérés esetén segélyhívási jegyzőkönyv készült.

Nappali ellátás - Idősek Klubja:

Az intézmény 2007.ben ünnepelte a 10 éves fennállását. Tehát mondhatjuk, hogy a településen hagyománya volt ennek az ellátási formának, a működés megkezdésekor mégis számtalan hiányosságot tapasztaltunk. A klubban **25 fő ellátására van működési engedély**, ezzel szemben 2007. januárban az ellátotti létszám 14 fő volt. 2009. december 31-én 21 fő klubtag volt. Az új intézményi struktúrában való működés számtalan változást hozott az addig itt dolgozók életében. Szerteágazó, sokkretű, lendületes szakmai munkára volt szükség. **A kihasználtság területén nehézségek adódtak 2010 év során, amikor év elején – jogszabályi változás miatt – megszűnt a étkezés szolgáltatás a klubban. Az étkezést a - település által működtetett – szociális étkezés keretében biztosítjuk az időseknek, a napközbeni tartózkodást, programokat, egészségügyi és mentális támogatást.** Az idősek nehezen tűrték a változást, illetve sokuknál a szolgáltatásokét fizetendő térítési díj emelkedésével járt az említett változás. Erre azzal reagáltak, hogy csökkentették a klubban eltöltött napok számát. Két klubtag év közben a gyerekeihez költözött. A munkatársak mindent elkövettek a létszám emelése érdekében, de az esetleges érdeklődők mindennapi bejutása a klubba nagyon nehéz, hiszen igen hosszú a település, az idősek nem tudnak bejutni. Az önkormányzat segítséget nyújt néhány idős tekintetében a beszállításhoz,

de sokuknál nem működhet ez a megoldás. ***Kiemelt feladata az idei évnek az, hogy a kihasználtsági mutatók az előző évekhez hasonló képet mutassanak.***

Az év során az itt dolgozók több sikeres rendezvénnyel és a gondozói munka folyamatos javításával járultak hozzá ahhoz, hogy ellátottjaink egyre jobban érezzék magukat az intézményben. A farsangi bált - a testvér klubok vendégül látásával, és nagy sikerrel - az intézmény rendezte meg. Szép eredményeket értek el a manuális foglalkoztatás terén is. A 2010. év során sikerült kifestetni a klubbot és a megújult környezetet a gondozónők és az ellátottak közösen még szebbé és otthonosabbá tették. Megalakult az intézményben az ellátotti érdekképviselő, amely az itt dolgozók segítségével jól működik. A klub életét érintő kérdésekben többször invitálták beszélgetésre az intézményvezetőt. A napi rendszerességű foglalkozások tartalommal való megtöltése, az ellátottak tiszteletén és szeretetén alapuló gondozói kapcsolat hozzájárult ahhoz, hogy mára közösséggé kovácsolódott az idejártó idősök csoportja. Mindenki, aki eltöltött itt egy kis időt, részese lehet annak az egyedi, közvetlen vidám hangulatnak, ami jellemzője ennek a közösségnek.

A nappali ellátás 2012. december 31-ig rendelkezik működési engedéllyel. Jelenleg legfőbb probléma az épület akadálymentesítése, illetve a mosó helyiség kialakítása. Ha ezek nem rendeződnek, 2012 után nem kap működési engedélyt a szolgáltatás. Ezzel nem csak az idősök klubja kerül veszélybe, hanem a település és a körzetéhez tartozó települések (Magyaregregy, Vékény, Köblény, Szalatnak,) házi segítségnyújtás feladatai is, hiszen az itteni telephelyhez kötött a működési engedélyük.

Szalatnak

Házi segítségnyújtás:

Ellátotti létszám 43 fő, 18 férfi 25 nő. Átlag életkor 76 év.

Ezen a területen 2 fő szakképzett gondozónő 8 órás munkakörben dolgozik, 1 fő segédgondozóként már 8 órás munkarendben dolgozik és 2 fő társadalmi gondozó segíti a munkacsoport munkáját.

A gondozási feladatok nagyon változatosak, 3 fő ellátotthoz napi szinten járnak a kolleganők. A fürdetéstől az ügyintézéseken keresztül a környezeti higiéné biztosításáig nyújtanak segítséget. Az orvosi rendelő tisztán tartása továbbra is a munkacsoport feladata. A faluban nincs gyógyszertár, a gyógyszerek kiváltásában a falugondnoki szolgálat nyújt segítséget. A csoport munkáját Szauer Imréné fogja össze és irányítja. A vezetői utasításokat elfogadják és betartják, a törvényileg köteles adminisztrációt megfelelően végzik. Ebben az évben Köblényben szervezett szüreti bál létrejöttét segítették a kolleganők. A falugondnoki szolgálat segítségével az összes Szalatnaki ellátott részt vett a rendezvényen. A munkacsoportra jellemző, hogy nem csak a minőségi gondozási munkára figyelnek, hanem ellátottaik irányába kedves gesztusokkal (névnap, születésnap köszöntő versek) kedveskednek. Az idősök hónapja és karácsony alkalmával ajándékot készítettek számukra. A munkacsoport

vérnyomásmérővel, vércukormérő készülékkel rendelkezik. A csoport minden tagja részére vettünk már kerékpárt. Mivel új irodarészbe költöznek, méretre gyártott irodabútort, íróasztalokat, számítógépet vásároltunk számukra.

Jelzőrendszeres Házi Segítségnyújtás

Az ellátotti létszám 3 fő. Ebből 3 fő nő, akiknek az átlag életkora 73 év. Erről a területről az év folyamán segélyhívás nem érkezett. A készülékek félévenkénti karbantartása megtörtént. Segélyhívás esetén a Szászvári telephelyről megy a készenlétes gondozónő segítséget nyújtani.

Köblény

Házi Segítségnyújtás:

Ellátotti létszám 15 fő. 4 fő férfi és 11 fő nő. Az átlag életkor 73 év.

Ezen a területen 1 fő szakképzett főállású gondozónő és egy fő társadalmi gondozó végzi a házi segítségnyújtás feladatát. A gondozási munka nagy részét a háztartás vitelében való közreműködés, illetve a környezeti higiéné biztosítása, ügyintézési feladatok teszik ki. A gondozónő a falugondnokkal közösen szoros együttműködésben végzik feladataikat. Többek között az étkezést is együtt viszik ki a házakhoz. A faluban nincs gyógyszerár, a gyógyszerkiváltást is a falugondnoki szolgálat segítségével oldja meg. Szabadság esetén társadalmi gondozója helyettesíti területén. A gondozónő a gondozási munkája mellett az önkormányzatban is rendszeresen segédkezik. A vezetői utasításokat elfogadja és betartja, a törvényileg előírt adminisztrációt vezeti. Ebben az évben, Köblény volt a szüreti bál színhelye. Nagyon jó hangulatú és precízen leszervezett rendezvény volt. Az ellátottak nagyon örültek a kondérban főtt töltött káposztának.

Nagyon jó a munka kapcsolata a Szalatnokon dolgozó kolléganőkkel, segítik egymás munkáját. Idősek hónapja alkalmából és karácsonykor apróbb ajándékokkal kedveskedett az ellátottainak.

Magyarszék

Házi segítségnyújtás:

Az ellátotti létszám 12 fő, 5 férfi és 7 nő. Az átlag életkor 73 év. 1 fő szakképzett gondozónő és 1 fő társadalmi gondozó végzi a házi segítségnyújtás feladatát ezen a területen. A gondozási munka nagy részét az egészségügyi ellátás teszi ki. 3 fő ellátotthoz napi rendszerességgel jár a gondozónő. A fürdetés, tisztázás, sebkezelés szinte minden napos feladat. mindezek mellett ügyintéзések, vásárlások, gyógyszer felírás, ebédvitel tölti ki a gondozónői munkát. 2009 őszétől a falugondnoki szolgálat szállítja ki az ebédet a településen. A törvényileg előírt adminisztrációt megfelelően vezeti. A munkatárs mindenben próbál megfelelni az elvárásoknak, ellátottai szeretik,

ragaszkodnak hozzá. Karácsonykor üdvözlőlappal, feldíszített fenyőággal kedveskedett nekik. A gondozónő vérnyomásmérő és vércukor mérő készülékkel, kerékpárral rendelkezik.

Jelzőrendszeres Házi segítségnyújtás:

Az ellátotti létszám 3 fő. A 3 nő átlag életkora 68 év.

A területről egy segélyhívás érkezett, de a gondozónő a helyszínen megoldotta a problémát. A készülékek félévenkénti ellenőrzése megtörtént. Segélyhívás esetén a komlói munkacsoport tagjai mennek ki a helyszínre.

Hosszúhetény

Házi Segítségnyújtás:

Az ellátotti létszám: 16 fő. 11 nő 5 férfi ellátott. Átlag életkor 78 év

2009. április hónapjában kezdtük meg a gondozási feladatokat Hosszúhetényben. Ekkor Komlóról járt ki a településre gondozó, mert nem állt rendelkezésre megfelelő szakképzettségű helyi lakos munkatárs. 2010. szeptember 1-től gondozó váltás történt. a feladat ellátására találtunk a településen élő munkatársat. A helyi Önkormányzattal nagyon jó a kapcsolata, és besegít a szociális étkezés kiszállításába is. A gondozási munkája nagyon változatos. Van olyan ellátottja, aki a település végén fából tákolat kunyhóban él és alacsony jövedelme, életvezetési problémái vannak. Itt az Önkormányzattal közösen próbáltak segítséget nyújtani (étkezési utalvány adása, ingyen tüzelő kiszállítása, szociális étkezés biztosítása stb). A gondozási munka igen széleskörű. A fizikális gondozástól az egészségügyi gondozáson keresztül az érdekvédelemig mindenben segítséget nyújt a gondozónő. A törvényileg előírt adminisztrációt a gondozónő precízen vezeti. Karácsonykor minden ellátottjának saját készítésű ajándékkal kedveskedett.

Jelzőrendszeres Házi segítségnyújtás:

Az ellátottak száma 4 fő. 1 fő férfi 3 fő nő. Átlag életkor 71 év.

Az év folyamán 6 segítségnyújtást igénylő riasztás volt. Két esetben mentőt kellett hívni. A többi riasztáskor a Komlóról kivonuló gondozó orvosolni tudta a problémát.

Magyaregregy

Házi Segítségnyújtás:

Az ellátotti szám 16 fő 5 férfi 11 nő. Átlag életkor 75 év.

Ezen a területen 1 fő 6 órás munkakörben dolgozó szakképzett gondozónő dolgozik. Egy fő társadalmi gondozó segíti munkáját. A gondozási munka főleg fizikai ellátásból, esetenkénti fürdetésből áll. Magyaregregyen nincs, gyógyszerész ezért a gondozónő kénytelen jár a gyógyszereket kiváltani. A gondozónő vérnyomásmérővel, vércukormérővel és biciklivel is rendelkezik. A gondozónő a törvényileg előírt

adminisztrációt vezet. Az létszám és szükséglet folyamatos emelkedése miatt szükséges a gondozó munkaidejének az emelésére, sőt még egy gondozói státus létesítésére is.

Magyarhertelend

Házi Segítségnyújtás:

Az ellátotti szám: 26 fő. 20 fő nő, 6 fő férfi . Átlag életkor 72 év

Ezen a területen pillanatnyilag 2 fő négyórás segédgondozó és 1 fő ötórás szakképzett gondozónő dolgozik valamint két fő társadalmi gondozó. A területen a munka 2009 júliusában kezdődött társadalmi gondozók segítségével. A gondozási munka fő eleme most még a fizikális gondozás, ügyintézés. A fabeherdástól a vásárlásig, ügyek intézéséig mindenben segítséget nyújtunk. A gondozók a törvényileg előírt adminisztrációt vezetik. Az Önkormányzati hivatalban saját irodarész van számukra kialakítva, ahol polcrendszerrel, számítógéppel rendelkeznek. Munkájukhoz minden eszköz biztosított.

Jelzőrendszeres Házi Segítségnyújtás:

2009. december 31. –én ellátotti létszám 3 fő. (3 nő) az átlagéletkor 74 év. a településen, az év folyamán 1 intézkedést igénylő segélyhívás volt. Ekkor mentőt kellett hívni az ellátott számára, mivel elesett a lakásban.

Bodolyabér

Házi Segítségnyújtás:

Az ellátotti létszám 12 fő. 2 férfi, 10 nő. Átlag életkor 74 év.

Ezen a területen 1 fő szakképzett gondozónő dolgozik. A gondozási tevékenység legnagyobb részét a fizikai szükségletek kielégítése teszi ki. Ez abból is adódik, hogy a falu infrastruktúrája szegényes. A településen nincs posta, gyógyszertár és a helyi kis üzlet csak napi 4 órát van nyitva. Az orvos heti egy nap rendel, akkor nyílik lehetőség gyógyszerek felírására. A gondozónő heti rendszerességgel jár Komlóra vásárolni az ellátottai részére, intézi postai ügyeiket. Az ellátotti létszám ebben az évben három fővel emelkedett. Ezt sikerként könyveljük el, mivel tapasztaltuk, hogy ezen a településen milyen nehéz bevonni a lakosságot ebbe a szolgáltatási formába. A gondozónő a falugondnokkal együttműködve segítséget nyújt a szociális étkezés kiszállításában és ennek a terítési díjának beszedésében is. Munkatársunk a törvényileg előírt adminisztrációt vezet. Az ellátottainak karácsonykor ajándékkal kedveskedett, melynek nagy sikere volt. (gipszből készült gyertyatartó) A gondozónő a munka végzéséhez szükséges eszközökkel

Vékény

Házi Segítségnyújtás:

Ebben az évben indult Vékényben a házi segítségnyújtás. 1 fő szakképzetlen gondozónő mérte fel az igényeket a településen, majd társadalmi gondozóként és ez év áprilisától 6 órás munkatársként dolgozik a területen. Jelenleg 9 fő ellátottunk van a településen. 3 fő férfi és 6 fő nő. Átlag életkor 72 év. Hamar elfogadták a gondozónőt, szeretik, ragaszkodnak hozzá. A következő évben szeretnénk beiskoláztatni a kolleganőt, hogy szakképzett gondozóvá válhasson.

Összegzés:

Az elmúlt évről elmondhatom, hogy számtalan nehézsége ellenére - a bevont ellátási formáknál és ellátási területeken - általában minőségi és mennyiségi előre lépést jelentett a Komlói Kistérség szociális ellátó rendszerét tekintve. Eredményeink biztatóak, de nem lehetünk elégedettek, mert még számos területen van javítani valónk. Az új intézményi struktúrában, a feladat ellátás bővülésével főleg a vezetői team munkája növekedett meg. Az irányítói, szervezői és ellenőrzési feladatok megsokszorozódtak. Munkánkat jelentős személyi hiányok nehezítik. Gondolok itt a kisegítő és adminisztratív személyzet teljes hiányára, illetve, hogy elengedhetetlenül szükséges lenne egy gépkocsi beszerzése is. A munkatársak sok esetben frusztráltak, túlhajszoltak, és ez jelentős veszélyeket rejthet a segítő munkában, hiszen a segítő legfőbb munkaeszköze saját maga. A kiegészítés pedig a valós segítség nyújtás legnagyobb ellensége. Kisebbségi eszközfejlesztéseket végre tudtunk hajtani önerőből az év során, de az előbb felsoroltakhoz szükség van a Társulás Tanácsának támogató hozzáállására.

A házi segítségnyújtás szolgáltatás jellegét fogjuk a továbbiakban erősíteni. Azon fogunk dolgozni – munkatársaink tevékenységét felhasználva -, hogy a gondozási időket növeljük. A 2009. évi célkitűzések között szerepelt új települések bevonása is a szolgáltatásba. Ezt a célunkat megvalósítottuk, további négy településen indítottuk el a szolgáltatást. Az idei évben további két településen indítjuk el a szolgáltatást.